

Rydsmarkens børnehave

Juli 2021

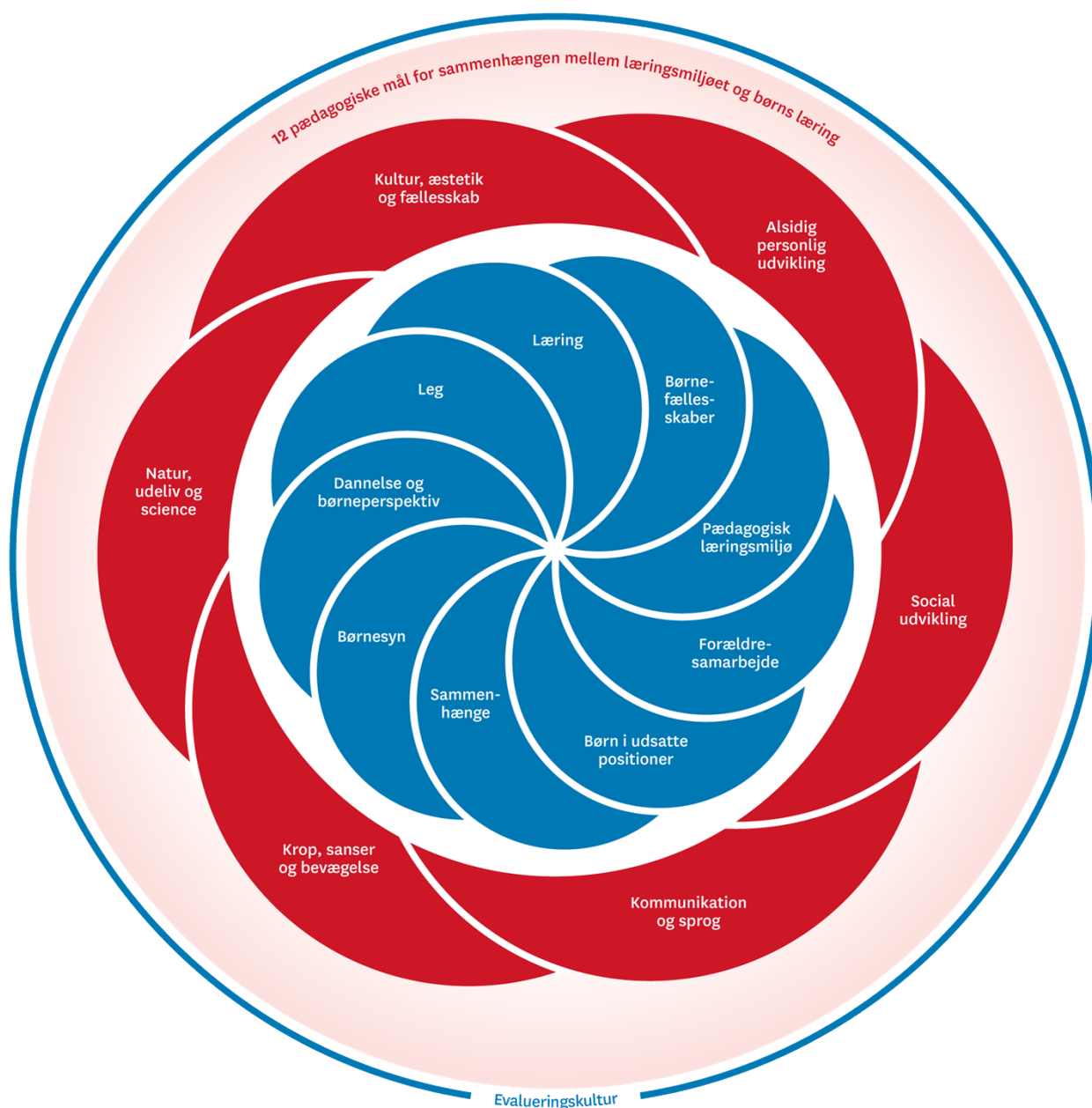

Pædagogisk læreplan for Rydsmarken

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen: "[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)". Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet

med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i

skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Rydsmarken er en del af område Maribo- Rødby. Området består af 4 institutioner, 3 i Maribo og en i Rødby.

Rydsmarken blev bygget i 1980, og er en børnehave med børn i alderen 2.10-skolestart. Børnehaven er normeret til 48 børn, men rummer i perioder op til 60 børn. Der er til børnehaven tilknyttet 4 dagplejere, som hver har 4 børn. De kommer på institutionen 1 gang om ugen, hvor de bruger vores legeplads, eller deltager i de aktiviteter, der er på institutionen.

I Rydsmarken er der 3 stuer, med børn i alderen 2.10-skolestart Til hver stue er der tilhørende garderober og badeværelse. Der er puslebord på to af badeværelserne.

Ud over stuerne, har institutionen et fællesrum., som er i sammenhæng med køkkenet. Fra vi åbner 6.30-7.30 er det i fællesrummet, vi modtager børn, det er også der vi spiser morgenmad. Efter morgenmaden går børn og voksne på stuerne, hvor resten af børnene bliver taget imod. Børnene har faste stuer og fast personale, men kan sagtens lege på tværs af stuerne. Efter sommerferien samles de kommende skolestartere en gang om ugen til forskellige aktiviteter.

Fællesrummet bliver også brugt til motorik, til leg, og til at alle 3 stuer samles til fælles aktiviteter, derudover er det også en gennemgangslejr, da alle skal via fællesrummet til garderober, toiletter hoveddør, legeplads, køkken m.m.

Vores legeplads rummer diverse legeredskaber- klatretårn med rutsjebane, balanceredskaber, gynger, sandkasser, hængekøje. Derudover har vi bål hus, (pt er det gamle revet ned, og vi venter på at få sat det nye op. Der er cykelbane og en bakke, som bliver brugt både sommer og vinter, om vinteren er det vores kælkebakke. Derudover er der en del store træer, som kan give god skygge på solrige dage.

Vi prioriterer at være ude hver dag, i sommerhalvåret foregår det meste at dagen udenfor, hvor vi trækker forskellige aktiviteter ud, f.eks. male ved staffelier, tegne m.m. Derudover har vi et værksted, hvor børnene kan hamre og save og bygge ting.

Vi er placeret i udkanten af Maribo, tæt ved skov. Derudover ligger frilandsmuseet, som vi besøger, også i nærheden.

Vi arbejder med overordnede temaer af 3 mdrs. varighed opdelt efter årstiderne:

Forår: DET SPIRER

Sommer: HVAD KAN MIN KROP

Efterår: HØST

Vinter: JUL – FROST

Alle tre stuer arbejder ud fra samme ramme i perioderne, men med de hensyn, der er til de enkelte børnegrupper

---

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Det enkelte barn er unikt, og alle børn har et udviklingspotentialer og ressourcer, som vi skal bygge udvikling på. Alle børn har brug for nærværende, omsorgsfulde og anerkendende voksne, der skaber rum til det enkelte barns udvikling. Vi skal skabe læringsmiljøer inde men også ude, som styrker nysgerrighed, som udfordrer, og som giver børnene en tro på sig selv. Dette sker ved at indrette læringsmiljøer, hvor børnene er medbestemmende, hvor vi rykker lidt på deres grænser, hvor vi lytter til barnet og dets interesser.

Læringsmiljøet, både inde og ude, skal skabe mulighed for alsidige lege, aktiviteter, dette være både i spontan leg, og i forskellige legeaktiviteter, som danner basen for at styrke børnefællesskabet.

Alle børn har brug for fællesskab, hvor man er ligeværdige deltagere, vi skal lære barnet at være en aktiv del, så barnet er med til at skabe egen læring. Barnets tro på egne evner, er vigtigt for udvikling, barnet skal styrkes i at træffe selvstændige beslutninger, skal kunne indgå i et demokrati, hvor man må acceptere andres beslutninger, men også være med til at træffe beslutninger. Alle børn skal føle sig som en del af et fællesskab. Det kan både være egne selvvalgte fællesskaber, men også voksenstyrede fællesskaber.

Legen er et vigtigt element i barnets udvikling, i legen styrkes barnets sociale kompetencer, fantasi, kreativitet og sproglig udvikling. For at legen skal kunne udvikles, skal det have plads og inspiration, dette sker ved at de voksne er en aktiv del af legen, når det kræves, og ved at skabe spændende og inspirerende lege og læringsmiljøer.

Vi ser alle aktiviteter i løbet af dagen som et læringsrum, så vel planlagte, spontane og hverdagens rutiner.

I alle sammenhænge skal vi have fokus på barnets udvikling, hvor er deres nærmeste udviklingszone, hvor er der trygt at være men også lidt udfordrende. Dette gør vi bl.a. med hjælp af DPU, sprogvurderinger, læringshjul.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

For os er det vigtigt at der er genkendelighed i hvad børnene kommer til, hver dag, det er de samme rutiner i forhold til hvad vi f.eks. gør til morgenmaden og de andre måltider, det skaber en tryghed hos børnene, at de ved hvad de skal. I forbindelse med formiddagsmaden kl. 9 skal børnene informeres om, hvad der skal ske den pågældende dag, skal der laves aktiviteter, skal vi være ude, inde – hvem skal hvad.

I Rydsmarken skal der være plads til leg. Vi prøver hele tiden på at skabe det bedste læringsmiljø for børnene, både i forhold til barnets udvikling, men også i forhold til interesser, Vi arbejder på at skabe en tydelighed for børnene hvad der kan leges i de forskellige læringsrum, hvilke materialer, der skal være tilgængelige., og vi skal hele tiden have overvejelser om, hvordan det støtter børnenes udvikling.

De voksne skal justere sig, i forhold til om de skal sætte lege i gang og indgå i dem og hvornår de skal trække sig, og være guidende.

Der skal være en vekselvirkning af børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. De vokseninitierede aktiviteter har sit udgangspunkt i vores tre mdrs. forløb.

Vi skal hele tiden have fokus på relationer både barn-barn, og barn-voksen.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Forældrene er de vigtigste samarbejdspartnere forhold til børnenes trivsel, læring udvikling og dannelse, de

Det er vigtigt for os at skabe tryghed hos forældrene allerede fra starten af deres barns børnehavetid. Derfor skal de møde voksne der er imødekommende og siger godmorgen, så alle føler sig set og føler sig velkommen. Ligeledes siges der også farvel om eftermiddagen, gerne med et input fra hverdagen.

Vores fysiske opslagstavler bliver brugt til info, ligeledes bruges Aula, både til info, men også til kontakt til forældre.

Vi lægger stor vægt på at forældrene har trygheden til at komme til os, hvis de har spørgsmål, noget de undrer sig over, hvis de har brug for råd og vejledning.

Alle forældre bliver, inden barnet skal starte, pr. mail eller telefon inviteret til en opstarts samtale. Vores velkomstfolder bliver enten sendt før mødet eller udleveres ved mødet. Ved samtalen med forældrene bruges en spørgeguide, så vi sammen kan skabe det bedste grundlag for netop deres barn.

Efterfølgende kommer forældre og barn på besøg, hvor fokuset er at vise barnet institutionen, dagplejer eller vuggestue kommer også og besøger institutionen inden opstart.

Efter 3 måneder bliver forældrene inviteret til samtale, hvor sprogvurderingen også gennemgås.

Inden barnet bliver 4 år, inviteres forældrene til samtale, det gør de i efteråret inden skolestart.

Ved begge samtaler bruges redskabet Dialoghjulet, som er udgangspunktet for samtalen.

Ved skolestart inviteres forældrene med til de overleveringssamtaler, der er mellem institution og SFO/skole.

I efteråret inviteres forældre til kommende skolestartere til forældremøde, hvor repræsentanter for skolen deltager.

Vi bruger familiedialog eller samarbejds møder med sagsbehandlere, der hvor det er nødvendigt.

Desuden er der kontaktråd, hvor forældre både for børnehaven og dagplejen er repræsenteret. Der er også en forældrerepræsentant i områdets bestyrelse.

I løbet af året har vi diverse arrangementer, hvor der er stor opbakning.

Vi har sommerarrangement og julearrangement for børn, søskende og forældre.

I november har vi en bedste-olde dag, hvor børnenes bedste og oldeforældre bliver inviteret til en hyggeformiddag, med kaffe og te, og hvor der bliver klippet julepynt til institutionens juletræ.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Der kan være mange grunde til at børn befinder sig i udsatte positioner. Vores udgangspunkt er at alle børn har ressourcer og kompetencer og gennem et inkluderende læringsmiljø, skal vi tilrettelægge hverdagen, så alle børn danner relationer, og er en del af et fællesskab og hvor det pædagogiske personale arbejder med alle børns nærmeste udviklingstrin i en reflekteret pædagogisk praksis.

Det betyder at vi i hverdagen bl.a. tilrettelægger aktiviteter der foregår i mindre grupper.

De voksne støtter ekstra op om de børn, som har brug for trygheden fra den voksne og for en guidning i det, der er svært. Det kan både være i planlagte aktiviteter, men også i leg.

For at støtte barnet bedst muligt, inddrages foruden forældrene, diverse samarbejdspartner; bl.a. ved åben rådgivning med tale-høre konsulent og psykolog, med socialfaglig vejleder.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Fra oktober til kommende SFO-start samles kommende skolebørn en gang om ugen, på tværs af stuerne. Der planlægges aktiviteter som styrker fællesskabet og som styrker deres selvstændighed. Vi arbejder på relations dannelse i forhold til at starte et nyt sted med mange nye mennesker, og større fællesskaber. Vi arbejder med følelser både egne, men også med at forstå andres. Vi arbejder med at give børnene mere ansvar

I samarbejde med Blæsenborg skolen er der udarbejdet et årshjul- hvor der er planlagt besøg, hvor personalet fra SFO'en besøger institutionen, ligeledes tager vi på besøg på skolen med de børn, der skal starte der.

Har vi børn, der skal på privatskole, eller andre skoler, besøger vi også de skoler.

Vi deltager i dannelsesrygsækken, hvor Børnene skaber kunst, mens de forholder sig til andre, sig selv og overgangen til skole.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi deltager i karnevalsoptog, som er et samarbejde mellem institutionerne i Maribo, handelsstandsforeningen og Lollands musikskole. Det er hvert år

Vi ligger tæt på skov, hvor vi udforsker naturen og styrker motorikken.

Vi ligger tæt på frilandsmuseet, som besøges jævnligt.

Museum Lolland Falster har bedt os deltage i et projekt i 2022/23, hvor børnehaven skal være med til at lave en udstilling

Ligeledes har vi samarbejde med ældrecenteret, hvor kommende skolebørn går Lucia til jul og til fastelavn slår de katten af tønden.

Vi benytter film tilbud, musik, udstillinger og lign,

Vi deltager i dannesrygsækken, som er et obligatorisk tilbud, hvor alle børn får mulighed for at deltage i et kultur- natur-kunst tilbud. For de 3-5-årige er tilbuddet biograffilm og for kommende skolebørn er det besøg på billedfabrikken.

Til jul inviteres vi til at pynte op i en bank.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi arbejder hele tiden på at forbedre vores fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø. Vi arbejder med det fysiske læringsmiljø på at indrette legezoner, som er genkendelige for børnene. Vi inddrager børnene i, hvad der skal være, ligesom de voksne har et ansvar for at skabe læringsmiljøer, som udfordrer og styrker børnenes udvikling. Legetøjet skal være tilgængeligt, så man kan se, hvad det er man vil lege med. Det skal være indbydende og spændende. Der skal være plads til fordybelse og hvor der er plads til at lege i længere tid, uden at blive forstyrret.

Vi har stor fokus på vores fællesrum, som også er en gennemgangslejr, til toiletter til legeplads til køkken m.m. Det er også det først man kommer til om morgenen så det skal se indbydende ud.

Det psykiske læringsmiljø er afhængigt af voksne som er nærværende og engageret, og deltagende, hvor der er positive relationer børn-voksen, børn-børn, voksen-voksen.

Legepladsen har været under renovering i en periode, vi er ikke helt i mål endnu, men der arbejdes der også på at lave forskellige læringsmiljøer, og på at give inspiration til at udvikle legen.

Kommende skolebørn laver hvert efterår en trivselsundersøgelse. Efterfølgende bliver resultatet gennemgået på personalemødet med henblik på om der skal ske forandringer.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Alsidig personlig udvikling understøttes ved:

at børn møder smilende, imødekommende og anerkendende voksne om morgenen, når de kommer i børnehave.

At vi viser interesse for hvordan de har det.

At de voksne gennem dagen hjælper børnene med at sætte ord på deres følelser, når man er ked af det, sur, gal, glad.

At hjælpe børnene med at håndtere konflikter.

At de voksne interesserer sig for hvad de tænker.

At der i spisesituationer skabes plads til samtaler, børn- børn, børn-voksen.

Give dem medbestemmelse og selvbestemmelse, hvor børnene lærer at træffe valg og stå ved dem.

Inddrage dem i hverdagens gøremål f.eks. borddækning, oprydning.

Gøre dem nysgerrige, motivere dem til fordybelse.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Social udvikling understøttes ved:

At vi hjælper barnet med at skabe relationer gennem leg. De voksne kan hjælpe barnet med at spørge om man må være med i legen. Den voksne kan hjælpe med at sætte en leg i gang.

At vi hjælper barnet at sætte ord på i forhold til konflikter: f.eks. ”jeg kan se du er ked af det, hvad sker der?”

At vi hjælper barnet med at sige fra og til i leg., Det er ok at sige nej, hvis ikke man har lyst til at lege, eller nej til at andre er med i ens leg.

At vi hjælper barnet med at vente på tur- i spisesituationen øver vi samtale, hvor det også handler om at lytte, når andre taler og vente til det bliver ens tur.

At vi lærer børnene at hjælpe hinanden. I frokstsituationen arbejder vi med at række vandet videre, åbne madkasser for hinanden, i garderoben hjælpes med lynlåse, knapper m.m.

Vi snakker med børnene om, hvad det betyder at være gode venner

Vi arbejder med børns selvværd og selvtillid med at sætte ord på hvad barnet føler, men også hvad de andre føler, det kan være i en konflikt, hvor den voksne går ind og sætter ord på børnenes følelser – ”jeg kan se du er vred, jeg kan se du er ked af det”.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I forskellige situationer i løbet af hverdagens rutiner og aktiviteter taler vi med børnene om, -hvad er det vi gør, hvad er det vi ser, hvad er det vi bruger, hvad er det vi hører.

vi er nysgerrige og inviterer til samtale, og er opmærksomme på turtagning, stiller spørgsmål, som ikke kun kan besvares med ja eller nej, vi giver tid til at børnene svarer - vi bruger frokostsituationen, hvor de voksne sætter samtaler i gang, sørger for at alle har mulighed for at deltage i samtalen.

Vi synger.

vi læser bøger og har dialog derom.

vi arbejder med rim og remser.

vi spiller spil, som øger børnenes ordforråd, f.eks. vildkatten, hvor vi snakker om hvad der er på billederne

Der laves sprogvurdering på alle børn, som sikrer vi retter opmærksomheden på det enkelte barns udvikling.

samtidig giver det indblik i om barnet har brug for sprogundervisning ved tale hørekonsulent.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

finmotorikken styrkes ved at klippe, lege med perler, male/tegne m.m.

ved morgenmaden øver børnene sig i at smøre egen mad og hælde mælk i koppen.

Vores legeplads indbyder til forskellige grov motoriske udfoldelser, der er gynger, rutsjebane, balancebaner. Derudover kan der cykles. Han man brug for ro, kan hængekøjen benyttes.

På vores legeplads er der mulighed både at gå i sand og på græs eller småsten, som stimulerer sanserne.

Vi bruger skoven, til at øve balance - der er udfordrende terræn, der ligger grene man skal gå over, kravle over væltede træer, man kan klatre i træer.

Når vi arbejder med vores 3 mdrs. projekt snakker vi om kroppen, hvordan ser den ud, hvad kan den bruges til.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Vi følger årstiderne, vi mærker vind, regn, sol og blæst, da vi er ude hver dag.

Vi bruger skoven til at gå på opdagelse efter små dyr, udfordre ens grænser ved at røre ved nogle af dyrene.

Vi taler om hvordan vi skal man behandle skoven, hvad må man røre, hvad må man kun kikke på.

Vi bruger naturen til motorisk udfoldelse.

Gennem vores forårstema arbejder vi med det der spirer hvor vi planter blomster, følger, hvad der sker, når de får vand, når de ikke får vand.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I børnehaven har vi børn fra andre lande, nogle af dem har endnu ikke lært det danske sprog, derfor snakker med børnene om forskellige nationaliteter- hvor kommer man fra, de kan have anderledes madpakker med, som giver anledning til at snakke kultur, hvad spiser vi i Danmark, hvad spiser de andre steder.

Alle familier har også hver deres kultur, det bruger vi blandt andet i samtalen om frokosten. Hvordan spiser man hjemme –spiser man sammen ved spisebordet. Hvad gør vi i børnehaven.

I børnehaven har vi faste traditioner:

Vi holder fastelavn, hvor vi klipper pynt, børnene kommer udklædt og vi slår katten af tønden.

Til påske klippes der påskepynt, som pynter i hele huset.

Vi holder Sankt hans, hvor vi laver heksen til bålet, der bliver sunget sange og der er fælles spisning udenfor.

Til jul laver vi julepynt til hele huset, vi holder julefest for børn, søskende og forældre.

Når børnene har fødselsdag fejres det med at fødselsdagsbarnet går i køkkenet sammen med et par venner, Fødselsdagsbarnet får lov at bestemme om de skal bage boller, pølsehorn, pizzasnegle eller lave frugtspyd til stuen.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51.

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Vi har lavet smitte modeller på nogle af vores rutinesituationer. Dem vil vi løbende evaluere på personale møderne og lave nye.

Der afholdes stuemøder i forbindelse med 3 mdr. forløb, som både bruges til planlægning og evaluering.

Vores dokumentation er ved brug af dialogprofiler, DPU, sprogvurderinger.